

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / SZOMBAT / SZEPTEMBER 14

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 209. SZÁM

Pardon

Pardon, de egy percre mi is odaülünk azok közé, akik a befejezéséhez közeledő temesvári kommunista-perben az érvek harcát viszik. Nem bírjuk meg a vádokat vindikálunk magunknak, mert ehhez nincs jussunk. A tárgyalás menetében sem avatkozunk, mert az törvény tiltja. Van azonban valami, amibe — pardon — nekünk is van beleszólásunk. A perben sértett egyik fél ügyvédképviselője a kártérítési kérelmének bejelentésével kapcsolatban olyan tere kalandozott, ahonnan az elnök pártatlanság sem tudta visszahívni és mikor minden figyelmeztetés hiábavalónak bizonyult, kénytelen volt — pardon — megvonni tőle a szót. Végeredményben sajnáljuk, hogy az elnöknek nem állott módjában szabad folyást engedni az ügyvéd szövegezésének, mert épületes elméleteket hallhattunk volna. A kártérítési bejelentése helyett vádbeszédet akart tartani, amelyben fejtegetni kezdte, hogy a per vádlottjai két eszme színterében állottak. Az egyik a moszkvai internacionálé, a másik — pardon, de ő mondta — az irredentizmus. A további fejtegetéseknek azután elejét vette az elnök, pedig érdekelt volna, hogy — pardon — miként kerül a szíma az asztalra. Mert vagy internacionálé, vagy irredentizmus. Az egyik nemzetköziség, a másik pedig a nemzeti ekspanzió. Pardon, de ugye azt az ügyvéd ur nem tudja. Mert ha tudná, akkor nem akart volna ebből a perből, melynek vádlottjai egytől-egyig a szocialista internacionálé alapján állanak, kisebbségi nemzeti vádat kovácsolni. Nyilvánvaló, — pardon, de a gyengébbek kedvéért meg kell mondanunk — hogy a román államban a románok nem lehetnek irredenták. Ez olyan volna — pardon — mintha mi is azt mondanánk, hogy egyszerre lehet valaki nemzeti sovinizta és nemzetközi szocialista. Az ügyvéd ur sovinizta ügyet csinált a perből úgy, hogy a kisebbségeken akart ütni. Ez nem sikerült. Hogy ezzel nem sikerült ügyfele kártérítést sem képviselni — pardon — ez bizonyos.

Pardon, hogy nem tudunk szó nélkül elhaladni annak a szerencsétlen embernek esete mellett, akit a rendőrség agyonverték. Mert egészen egyszerűen agyonütötték. Lopott, talán nem akarta a lopást bevallani, erre nekieszték és addig ütötték, amíg elájult. Próbálták élesztgetni, de a gyanúsított — pardon — rakoncátlanok-

dott és nem akart magához térni. Erre a rendőrségről a kórházba szállították, ahol meghalt anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. A boncolás megállapította, hogy — pardon — agyonütötték. A dicséretreméltóan gyors nyomozás már meg is állapította, hogy melyik detektív okozta a — pardon — halálosvégű kihallgatást. Ne vétessék szerénytelenségnek tőlünk, ha tisztelettel kérdezzük, hogy miként működött a rendőrségi sajtóiroda, mely micsém akart tudni az esetről? Pardon, de talán mégsem olyan gyakoriak az ilyen esetek, hogy éppen most megfeledezhetek a sajtó informálásáról? És pardon, ha a szerencsétlen Császárt lopás miatt letartóztatták, akkor miért jár szabadon az a detektív, akit a tolvaj agyonütésével gyanúsítanak? És — pardon — ez a detektív teljesíthet még szolgálatot.

miután felfüggesztése iránt egyelőre csak előterjesztést tettek? Pardon, de ez nem nagyon megnyugtató. Aminthogy egyáltalán nem megnyugtató, ha ilyesmi a rendőrségen előfordulhat. És nem tartjuk különös szerencsének, hogy ilyen eset csak ritkán fordul elő. Talán nem ártana, ha a rendőrprefektus általános razzitát tartana ebből a szomorú alkalomból. Hiszen a kommunista-per tárgyalásán is eleget panaszkodtak a verések miatt. Hát ha ezeknek a panaszoknak is van némi — pardon — alapjuk.

Még egyszer pardon, hogy ilyen súlyos kilengéssel kapcsolatban aránylag elenyészően kis jelentőségű rendőrségi kilengéssel foglalkozunk. Kénytelenek vagyunk a rendőrprefektus urat meginterpellálni, van-e tudomása arról, hogy szeptember hu-

szonkettedikén este a városi színházban „nagy művészi és irodalmi estélyt” rendeznek Temesvár legjobb magyar, német és román íróinak közreműködésével és hogy „ezen meghívó jegy gyanánt szolgál az estély alkalmával”. Azon meghívó tudniillik, amelylyel a rendőrség emberei is — pardon — háznak a városban. Mi most értesültünk erről a nagy eseményről azon panaszok alapján, amelyek a hatóságai meghívás miatt nálunk elhangzottak. Mert a meghívással járó — pardon — megtiszteltetést pénzzel kell megváltani. Ha a rendőrprefektus ur nem tudna még, mint ahogyan valószínűleg nem tud, ezekről a meghívó-árúsításokról, ezennel tisztelettel tudomására hozzuk annak a rendeletnek idézésével, mely szerint az ilyen műgyűjtések — pardon — szigorúan tilosak.

Állandó táviratváltás folyik Genf, Bukarest és Budapest között az optánsügyben, melyben mégis kilátás van megegyezésre

Bukarest, szeptember 12. (Tudósítónk telefonjelentése). Még bizonytalan, hogy a Népszövetség tanácsának közgyűlése mikor ül össze az új ülészakra, de az akkor tárgyalandó napirendet már nyilvánosságra hozták. A szőnyegen levő kérdések között első helyen szerepel a magyar kormányhoz az optánsügyre vonatkozó kérelme. A bukaresti sajtó értesülése szerint a román kormány külügyi bizottsága permanens szolgálatot és állandó összeköttetést tart fenn az optánsperben

Genfben küldött delegációval, Titulescu londoni követ több távirati jelentést küldött a kormánynak és sürgős intézkedést kért bizonyos pontokra nézve. A táviratváltás a külügyminiszterium és a genfi bizottság között szakadatlanul tart. A kormány azonnal válaszolt Titulescu kérdéseire és tegnap éjszaka a genfi román követség tudatta a külügyminiszteriummal, hogy Titulescu és Apponyi Albert gróf Henderson angol külügyminiszter elnöklésével több órán keresztül ta-

nácskozást folytattak. Arról is beszámol a genfi követség távirata, hogy népszövetségi körökben nagy bizalommal tekintenek Henderson közvetítése elé annak ellenére, hogy a román és a magyar delegációk között mélyreható ellentétek vannak. A közvetítés eredményét két-három nap múlva lehet majd meg tudni. Bukarestben is reménykednek abban az irányban, hogy Hendersonnak sikerülni fog a román és magyar bizottság között fennálló ellentéteket kiküszöbölni és az évek óta húzódó pert dűlőre vinni.

Becsaptak egy nemzetet és azt kiszolgáltatták a csehek kénye-kedvének, akik a békeszerződés megcsufolásával uralkodnak

Genf, szeptember 13. Gerowfisky, az Erdős Kárpátok rutén pártja központi végrehajtó bizottságának elnöke terjedelmes beadványt intézett a Népszövetséghez. A beadványban részletesen vázolja a rutének politikai helyzetét és kéri a Népszövetséget, hogy a ruténföldi panaszokat sürgősen vizsgálgassa meg és igyekezzék azokat békésen elintézni, míg nem lesz késő. Gerowfisky rámutat arra, hogy a csehek nem tartották be a békeszerződéseknek azokat a kikötéseit, amelyek a ruténeknek teljes autonómiát biztosítanak. Csehszlovákia

még tíz év után is vonakodik Ruszinszónak ezt az autonómiát megadni. Megállapítja a beadvány, hogy egyáltalában semmi sem történt a békeszerződésnek a ruténekre vonatkozó rendelkezéseinek teljesítése érdekében. A csehek a ruténföldet cseh tisztviselőkkel tömik tele, akiknek dupla fizetést adnak, mintha valamely távoli gyarmaton teljesítenének szolgálatot. Ha a helyzet nem változik meg, úgy könnyen megtörténhetik az, hogy a ruténföld a béke otthona helyett a háború tüzfészévé lesz, mint volt valamikor Bosznia és Hercegovina.

A beadványt a rutén végrehajtó bizottság megküldötte a Népszövetség valamennyi tagjának és ezenkívül a beadványhoz mellékelte részletes ismertetést a csehek magatartásáról a ruténekkel szemben. A magyarító levélhez számos fénykép van csatolva. Több fénykép mutatja be azokat a ruténeket, akiket a cseh csendőrök a csehszlovák köztársaság megünneplésének előestéjén nemre és korra való tekintet nélkül vasdrótokkal véresre vertek. A beadvány, amelyet a sajtóval is közöltek mély megdöbbenést keltett.

Tizenhárom napi tárgyalás után ma hirdetik ki az ítéletet a kommunista-perben

Temesvár, szeptember 13.

Tizenhárom napig tartó tárgyalás után tegnap a kommunistaper tárgyalása befejezést nyert. A bíróság ma délelőtt tizenegy órakor hirdeti ki az ítéletet és az elé fokozott várakozással tekintenek.

A vád alaptalan

A tegnapi tárgyalás megkezdése után B ü r g e r Ernő dr. védő mindvégig értékes jogi alapokon nyugvó beszédében bizonyította, hogy ha a hatóságok törvénytelen intézkedés teljesítését követelik, nem számíthatnak a törvényes jogvédelemre. Az adott esetben ez volt a helyzet. A városi főorvos intézkedése olyan törvények alapján nyugodott, amelyek már nincsenek érvényben, ennél fogva a hatóságok eljárása nem volt jogszerű és így hatóság elleni erőszakról beszélni sem lehet. Fegyveres szövetezésről csak abban az esetben lehetne szó, ha a rendőrök és a esendőrök is a vádlottak padjain ülnek. Az összes vádlottak felmentését kérte.

Sorozatoselnöki figyelmeztetések

Z i s s u védő mondotta el ezután nagyhatású védőbeszédét. Temesvár után következett Lupény. Mindkét esetben a munkásokra lóttek és őket ültetik a vádlottak padjára. Ez a polgári demokrácia...

E l n ö k: Tartózkodjék a kommentárokról.

Z i s s u ezután megállapítja, hogy a per kimondottan politikai jelleggel bír. Hosszan foglalkozik P r o s t e a n Oktavián dr. főorvos szerepével. Főnagyt holtteste törvényes körülmények között jutott el Temesvárra. Az igazi indoka, hogy Főnagy temetését nem akarták az otthonból megengedni, a burzsoázia önvédelme volt a szervezkedő munkássággal szemben.

E l n ö k: Utóljára figyelmeztetem, tartózkodjék ilyen kitételektől.

Z i s s u ezután kijelenti, hogy a munkásságnak jogában állott a főorvos törvénytelen intézkedését felülbírálni. Hogy bezárták az ajtót, székekkel és padokkal torlaszolták el magukat, az természetes önvédelem volt. Ha ezt nem teszik, úgy Temesvár Lupény előtti Lupény játszódik le.

E l n ö k erélyesen rázza a csengőt.

Kommunista hitvallás

Z i s s u: A munkásság saját otthonában védte a halottját, asszonyait és gyermekeit. Én sem hiszek jognak és az igazságnak isteni eredetében és tudom, hogy az egy osztály szolgálatában áll, azonban vannak belső meggyőződésükben meggingathatlan bírák és azokhoz apellálok.

V i c o l védő szerint ezt a pert nem azok provokálták, akik most a vádlottak padján ülnek, hanem mindazok akik a vádlottak ellen felvonultak. Ugy véli, hogy a megyei prefektus valószínűsége után be lehetett volna fejezni a pert. Egy halottól kellett megvédeni a pert. Egy halottól kellett megvédeni Temesvárt. Boncolgatja a vádiratot, majd megállapítja, hogy ezt a pert azért kellett felépíteni, hogy a hatóságok

mentésük. Megállapítja, nem voltak a fegyveres szövetezésre, tehát felbujtókról sem lehet beszélni. A munkásokat az ellenzéki pártok kihasználták, — fejezte be beszédét — amíg ellenzéken voltak. Ez a tömeg kiitta a keserűség opharát. Mi, a védelem, a lelkiüket hoztuk ide a munkásokhoz. Ezek az emberek soha igaz lélekre és megértő baráti jobbra nem találtak. Az első jel erre a törvényszék felmentő ítélete lenne.

N i c o l a u ügyész rövid replikája után B o t t e z Demeter Craciun György és Careiman esendőr 300.000, illetve 100.000 leies kártérítési igényét terjesztette elő.

B r u d a r i u Adrián emelkedett szólásra és beszéde alatt kinos incidensek sora keletkezett. Hosszadalmasan fejtegeti a vádat, vádmódosítást

Az elégedetlenkedő ügyvéd

Szünet után ismét Brudariu emelkedett szólásra és kifejtette, hogy az elnök nemesak a védelemnek, hanem Botteznek is széleskörű szabadságot biztosított. Miért tesz vele különbséget?

E l n ö k: Ne fejtegesen politikai nézeteket.

B r u d a r i u: Válaszolni akarok arra, miért lehetett Szanátpompával ctemetni...

E l n ö k: Nem tartozik ide.

B r u d a r i u: Bottez ezt elmondhatta. Engedje befejezni a gondolatot. Vallásos zárandoklatot, felvonulásokat engedélyeznek. Főnagy temetését is engedélyezték volna, ha nem közvetlenül a kongresszus után van. Miért volt szükség Főnagy temetésénél az utcára, felvonulásokra?

E l n ö k: Ügyvéd ur, utolszor figyelmeztetem, ez nem tartozik ide. A tárgyhoz beszéljen.

ajánl és kéri a Marzescu-törvény alkalmazását.

N i c o l a u ügyész: Csakis a sérülésekre és kártérítésre vonatkozó indítványát terjessze elő.

B r u d a r i u: Jogom van ezzel kapcsolatban javaslataimat kifejteni.

E l n ö k: A törvény ezt nem engedi meg. A kárnál maradjon.

B r u d a r i u ezután folytatja beszédét, az elnök többször félbeszakítja, hogy maradjon a tárgynál. Brudariu azonban arra hivatkozik, hogy erre a kiterjeszkedésre szüksége van kliensei érdekében, majd így folytatja:

— Ennek az ügynek szocialis oldala kétféle. Az egyik oldalon a moszkvai kommunizmus és a budapesti irredentizmus...

Tovább nem folytathatta beszédét, mert az elnök az ülést felfüggesztette.

gyelmeztetem, ez nem tartozik ide. A tárgyhoz beszéljen.

B r u d a r i u: Miért volt szüksége Patrascanu védőnek a külföldi közvéleményre?

E l n ö k: Tessék a tárgyhoz szólni.

P a t r a s c a n u: Az a mi dolgunk, hogy miért érdekel a külföldi közvélemény. (Derültség.)

B r u d a r i u: Az a kérdés merül fel, hogy vajjon a kormánynak a provokálásra vagy nyugalomra volt-e szüksége?

E l n ö k ismét félbeszakítja.

B r u d a r i u folytatja beszédét és külföldi szerzőket idéz.

N i c o l a u ügyész: Craciun és Botsebeiről beszéljen.

Z i s s u védő: Már egy és fél órája beszélhetne erről.

B r u d a r i u: Maga is terrorizál engem?

Az elnök megvonja a szót

E l n ö k: Tessék a tárgyhoz szólni.

B r u d a r i u: A törvényszakas nem határozza meg, hogy hány szót beszélhetek.

Izgalmas szócsata folyik le az elnök és Brudariu között.

E l n ö k: Tessék a tárgyhoz szólni.

B r u d a r i u: Az elnök ur meg is büntethet, a Marzescu-féle törvényt is alkalmazhatja velem szemben...

E l n ö k: Megvonom öntől a szót.

B r u d a r i u: Kérem jegyzőkönyvbe venni, hogy ügyfelem érdekeit nem képviselhettem és nem fejthettem ki tevékenységemet.

E l n ö k: Igen, jegyzőkönyvbe vették.

B r u d a r i u távozik a teremből.

V i c o l védő kifejti, hogy a kártérítésre vonatkozólag a törvénykönyv

egyetemleges kártérítési felelőssége nem ismer. Kéri az igények elutasítását.

P a t r a s c a n u védő tiltakozik sértett felek képviselőjének ama kitétele ellen, hogy őket nem rendíti meg a mások szenvedése. Kit ne rendítsen meg, ha őket nem? Hiszen a vádlottakat ütötték és két sebesült is volt.

E l n ö k erélyesen cseppet.

P a t r a s c a n u kifejti, hogy a vádlottak nagy része kommunista, de nem így készítene elő kommunista forradalmat: fegyvertelenül és bicskával. A védő ezután megállapítja, hogy ennek az ítéletnek, amit a törvényszék hoz indokolni kell mindazokat a hatósági intézkedéseket, amelyek a munkásságot elnémitásától egészen Lupényig vezettek...

E l n ö k: Megvonom a szót.

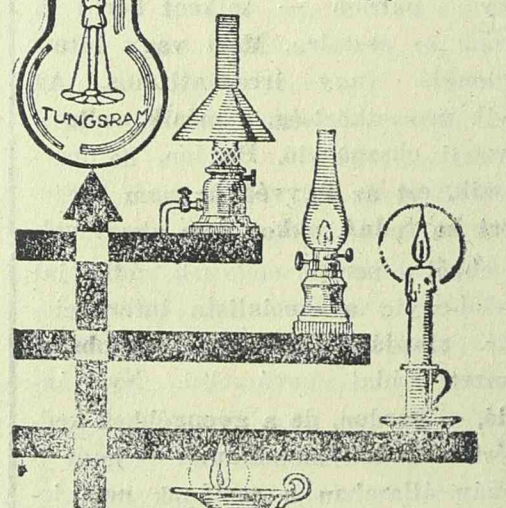
Ítélethirdetés: ma délben

A zárszó jogán ezután M ü l l e r Kálmán, Krebsz József, F r i e d m a n n Mátvás, Petrescu György, O r t n e r Irén, M o t György szólalnak fel. V a s i l e s c u Riva is fel akar szólalni, azonban az elnök leint, hogy ellene elejtették a vádat.

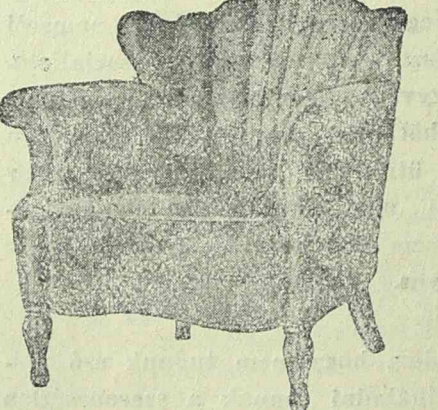
V a s i l e s c u: De nekem jogom van beszélni. Tiltakozom.

G r o f u Demeter, G r u i a Demeter, A b r a h á m Bernát, S t r o m i n g e r József, F u e h s Simon, U r b a n c i o v Sergiu és S e r b a n e s c u Jeanna élnek a vádlottak közül a zárszó jogával. Az elnök ezután a tizenhárom napig tartó izgalmas tárgyalást befejezettnek nyilvánította és az ítélet kihirdetését ma délelőtt tizenegy órára halasztotta el.

TUNGSRAM A FEJLŐDÉS UTJA

Tel. 206

F. PODRACZKY
Timisoara II. ker. Iskola-utca 10.
Műbutorok, speciál bőrbutorokra.

A vilnai zsidó színház temesvári vendégjátéka

a Városi Színházban

Szeptember 15-én, vasárnap este 9 órakor

Tag und Nacht

Tragédia 3 felvonásban. Irta: Sch. An Ski

16-án, hétfőn

Kidusch Hoschem

Zenés revü 4 felvonásban, 20 képben. Irta: Schalom Asch

17-én, kedden

Periferie

Irta: Frantisek Leó, 4 felvonásban

Negyventagu társulat, saját díszlet és ruhatár. Jegyek már válthatók a színházi pénztárnál.

Temesváriak Budapesten

Írók, művészek, ügyvédek, bírák, közjegyzőhelyettesek lettek a repatriáltak — Nagyműveltségű szülők rikkancs fia

Budapest, szept. 12.

Az impériumváltozás után sok temesvári indult meg a megkisebbedett Magyarországra fel, hogy ott magának új fészket alapítson, új egzisztenciát teremtsen. A Budapestre vetődött temesváriak neszora Steiner Ferenc volt képviselő. Jelenleg gyógyszer-tára van a Baross-téren, amelyet régi pártvezéréről, Apponyi Albertől nevezett el. A patikát megbizottja által vezetteti. Ferenczy Sándor volt temesmegyei alispán egy nagy társadalmi egyesülés elén áll. Niamessny Mihály dr. volt képviselő az Andrássy-úton ügyvédi irodát nyitott és több arisztokrata család jogtanácsosa. Ugyvédi tevékenységet folytat Dobroszláv Péter dr., Bárvig Ödön dr., Babusnik Emil dr., Mály Géza dr. A magyar fővárosban van Mály Dező, Tárczay Rezső, Kvassay Gyula kuriai bíró, Capdebó Zoltán, aki jelenleg közjegyzőhelyettes, a bíróságnál van Joánovich Jenő, Joánovich Döme táblabíró fia, Ligeti Béla dr. és itt élvezi nyugdíját Jakabffy Pál volt törvényszéki elnök is. Temesvári Noszek ezredes is, aki nyugdíjban van, de a temesváriak között élénk társadalmi munkásságot fejt ki. Budapesti lakos lett Szaboleska Mihály, a kiváló költő is, aki mint temesvári református esperes a múlt esztendőben nyugdíjba ment. Az Akadémia titkárságánál kreáltak számára külön hivatalt, ahol délelőttönként tartózkodik. Azonkívül titkára a Kisfaludy Társaságnak is és a különböző lapokban is élénk irodalmi tevékenységet fejt ki.

Egy csomó volt temesvári tanár is Budapesten van. Réday János az állami főgimnázium volt igazgatója a budai főgimnázium elén áll. Lovas Imre szembaja miatt nyugdíjba került, de meg mindig nem tudott mendes lakáshoz jutni és egyik telepen lakik barakszerű épületben. Dér István most is tanárkodik. Fia ifjabb Dér István elvégezte a jogot, törvényszéki tanácsjegyző volt és éppen most nevezték ki a kiskunfélegyházi járásbíróvá. Tanári pályán működnek Kós János, Lomoschitz Sándor és Szentgyörgyi László is, az előbbi mostanában helyezték el Szombathelyre, az utóbbit Miskolcra. Farkasfalvi Kornél dr. egy ideig szintén Budapesten tanárkodott, jelenleg azonban Kecskeméten van. Turóczi-Torstler József irodalmi tudásával nagy nevet szerzett magának. A német irodalom ismertetéséről és különösen Goethéről szóló cikkei a legelőkelőbb irodalmi folyóiratokban jelennek meg. Nagy tragédia a Xantus Gábor sorsa. A tudós Xantus János és a nagyműveltségű Doleschall Gabriella fia súlyos betegség miatt nem maradhatott pályáján és jelenleg a gödöllői vasuti állomáson újságot árul. Bankembereket is adott Budapestnek Temesvár. Szta-morai János, a Temesvári Első Takarékpénztár volt igazgatója, jelenleg a Nemzeti Hitelintézet igazgatója, Solymosy Géza ugyanott cégjegyző. Ennél az intézetnél működik osztályvezetői minőségben Reeh János is. Balla Hugó, a Temesi Agrár

egykori igazgatója, szintén pesti bank-igazgató lett.

Budapesten van ifj. Szaboleska Mihály, aki bírói pályára ment és jelenleg a Szenák-tanácsban működik. A frank-pörben a Törek-tanácsban mint pótbíró szerepelt. Jeges Ernő, a temesvári származású festőművész Szentendrén az ottani művész-kolónia vezetője. Székési Zoltán, aki a temesvári piarista gimnáziumban érettségizett, jónevű szobrász és legutóbb a kritika nagy elismeréssel szolt róla. Az Ady-szobor pályázatán dícséretet nyert. Szlabey Géza gyorsírási tanfolyamot tart fenn és a budapesti rádióban is tart gyorsírási előadásokat. Márton Albert dr. volt temesvári ügyvéd a pestvidéki törvényszék büntető tanácsának elnöke. A fiatalok közül itt van Linka László pénzügyi tisztviselő, ifj. Jakab Béni egyetemi hallgató, Simon Mihály dr., aki Hindy Zoltán

ügyvédi irodájának vezetője. Hartlauer Jenő temesvári szabómester fia, feleségül vette az egyik pesti vegyészeti gyáros leányát és jelenleg két gyógyszer-tára van Budapesten. Sok Budapesten a temesvári sportember is: Teleki, Zemler, Auer, Wetzer és Tánzer, aki legutóbb a Ferencváros csapatával Délamerikában járt. Mint újságírók a következő temesváriak működnek Budapesten: Czapi Gyula dr. pápai kamarás, aki vezető szerepet visz a katolikus sajtóban, Páll Tamás az Új Nemzedéknél, Zathureczky Gyula a Dunapostánál, Mischek Ferenc és Gudenus Leó báró, aki a Magyar Távirati Iroda sporttudósítója és ugyancsak sportírással foglalkozik. Domsa Sándor is. Hirtelenében ezeket a temesváriakat soroltam fel, azonban rajtuk kívül még számosan élnek itt.

Kubán Endre.

Merényleteket beszéltek meg a politikai vitaestélyeken

Berlin, szeptember 13.

Az utóbbi időben sűrűn megismétlődő bombarobbanások ügyében a rendőrhatalóságok széleskörű nyomozást indítottak és eddig már harminchárom letartóztatás történt. Ebből egyedül Berlinben tizenhárom gyanús embert tartóztattak le. Mindegyiküket külön cellába helyezték el úgy, hogy semmiképpen nem érintkezhetnek egymással. Kihallgatásuk alkalmával valamennyien erőlesen tagadnak. A robbanásokkal és a pokolgépes merényletekkel összefüggésben álló összeesküvés eddigi központja a Salinger-ház volt. Salinger dr. egy birodalmi törvényszéki bírónak a fia, felesége pedig az ismert Sain-Wittgenstein arisztokrata család egyik mellékágának a sarja. Salinger dr. lakásán gyakran voltak úgynevezett politikai vitaestélyek, amelyekben azonban nemcsak jobboldali politikusok, hanem az ellentáborból való politi-

kusok is megjelentek. A vitaközök politikai frontja ilyformán gyakran a fajvédoktól a bolsevik elemekig terjedt. A ház látogatói voltak az úgynevezett nemzeti szocialista aktivisták is, akiknek egyik vezetője a Hittler-tábor jobbszárnyán álló Hirschher dr. volt. Igen gyakran jelent meg Salinger lakásán Bronnen Arnold ismert német író is, de az ifjú szocialisták, kommunisták és demokrata újságírók szintén gyakran résztvettek az ott lefolyt vitákban. Hir szerint az egyik legnagyobb berlini demokrata lap főszerkesztője, George Bernhardt szintén állandó látogatója volt a politikai vitaestélyeknek. A rendőrség most azt igyekszik megállapítani, hogy vajjon a Salinger-estélyen csak akadémikus értékű politizálás folyt-e, vagy pedig az egyes csoportok az összezejöveleteket merényletek megvitatására is felhasználták-e? A közeli napokban további letartóztatások várhatók.

A vasut fejetlensége az adminisztrációban ugylátszik Vidrighin alatt sem szűnik meg

Temesvár, szeptember 13.

Az utolsó hat héten keresztül a legkülönbözőbb hírek és egymásnak ellentmondó intézkedések érkeztek Bukarestből az újságírók vasuti szabadjegyeiről, amelyekkel különben mindenki utazott, csak éppen újságírók a legkevésbé. Egyszer azt mondták,

hogy ezek a szabadjegyek érvénytelenek lesznek, máskor kijelentették, hogy mégis érvényben maradnak még, harmadszor megint hangsúlyozták, hogy szeptember végéig az eddigi feltételek mellett lesznek használhatók. Tény az, hogy ezeket a szabadjegyeket szeptember 10-ig minden akadály nél-

kül használni is lehetett a vonatokon. Szeptember 11-én azonban egy temesvári újságíró Bukarestbe akart utazni és Karánsebesen tudta meg, hogy szabadjegye nem érvényes. Magas büntetést szabtak ki rá és meg kellett fizetnie az egész jegyet. Tény, hogy ugy Aradon, mint Temesvárott néhány nappal előbb kijelentették, hogy távirati rendelettel az összes kedvezményes vasuti jegyek érvényét meghosszabbították szeptember végéig. Közben változott a helyzet. A vasut részéről azonban nem tartották szükségesnek, hogy a lapokkal ezt a rendeletet közöljék. Számtalan esetben tudják az újságokat különböző közleményekkel felkeresni, amikor azonban egyszer olyan közleményről van szó, amely magukat az újságokat illeti, akkor nem találják meg azokat. Ha valamely vasuti közlemény nem úgy jelenik meg, amint az a vasutnak tetszik, mindjárt jön a cáfolat. Amikor azonban a lapok legutóbb jóhiszeműen közölték, hogy az újságírók szabadjegyei szeptember 30-ig érvényesek, nem jutott eszébe senkinek ezt a hirt megcáfolni. Mintha csak azt gondolták volna, hogy csak hadd utazzanak az újságírók az érvénytelen jegyekkel és fizessenek büntetéseket. Most már aztán tudjuk, hogy az újságírók szabadjegyei mai formájukban nem érvényesek. De honnan tudjuk azt, hogy ez a rend holnap, vagy holnapután érvényes lesz-e még? Hátha a módosítást megint nem közlik a sajtóval? Vidrighin alatt sem szűnik meg a fejetlenség?

Szigoru hang az európai államok szövetsége ellen

London, szeptember 12.

A Daily Telegraph diplomáciai levelezője arról értesült, hogy a londoni diplomáciai körök nincsenek elragadtatva az Európai Egyesült Államok gondolatától. Sokan úgy vélik, hogy a Népszövetség célja az egyetemesség, nem pedig egy újabb európai klikk kitenyészése. Már pedig a távoli keleti hatalmakat, mint Japánt és Kinát, éppen olyan kevésbé szabad figyelmen kívül hagyni, mint Amerikát. Diplomáciai körökben úgy vélik, hogy angol birodalom még kevésbé csatlakozhatik az ilyen európai blokkhoz, már az egész világon szétszórt érdekeltiségei miatt sem. Ha pedig az Európai Egyesült Államok javaslata csak akadémikus eredményhez vezetne, melynek következtében az európai hatalmak csupán konferenciákat tartanának és azokon kenetteljes határozatokat hoznának, akkor ez csak az adófizetők újabb megterhelését jelentené.

Saját magának és nejének életfogytiglani nyugdíjat biztosít, ha beiratkozik a **Munkások Rokkantegylete**

biztosítandó öreg napjait.

Beiratkozni lehet az egyesület következő fiókjainál:

- I. kerület az „Arany Szarvas” éttermében,
- II. „a gyár. Vigadó kistermében (Sörgyár)
- III. „Hornicsek-féle vendéglőben, Király-utca 36.
- IV. „Schollier-féle étterem, Skudier-tér.
- V. „Bottyan-féle vendéglő, Str. Olteniél 25
- V. „Rónában Jäger-féle vendéglőben, Strada G. Major 10, minden hó első és harmadik vasárnapján és az egyet központi irodájában, III., Hunyadi-ut 10, minden nap.

Az idei motorkerékpárszezon legújabb slágere!

Megérkeztek az új **1930-as** típusú

DKW-motorkerékpárok a jövő motorkerékpárjai!

Kedvező fizetési feltételek! Komplet alkatrészraktár! Két hetenkénti ingyen revízió! Látogassa meg a bánáti DKW-képviselőt! Ugyanott kaphatók a világhírű „Motrisol” olajok és zsirok.

POZSARI & WIRTH
Autotechnikai vállalat
Temesvár IV., Bonnaz-utca 13

Telefon 22-21

Hírek

A magyar dal szolgálatának negyedszázados jubileuma

Temesvár, szeptember 13.

Azoknak az ünnepségeknek, amelyekkel a Temesvári Magyar Dalárda fennállásának huszonötödik évét üli meg, első része tegnap este folyt le. A dalárda tagjai este félkilencor gyülekeztek a piarista gimnázium előtti téren és onnan lampionokkal vonultak a M b r ó z y Andor báró lakása elé és ott előadták az Almodtam szepet, gyönyörűt és a Rózsa van a kebelén kezdetű kórusokat. Az ének elhangzása után W i e n e r Mór dr. alelnök köszöntötte Ambrózyt. Hangsúlyozta, hogy a dalosok a jövőben is buzgó ápolói lesznek a dalnak, hogy a dalárda most kezdődő második huszonöt esztendeje méltó legyen az elsőhöz. Ambrózy báró meghatóan mondott köszönetet az üdvözlésért, a dalárdának további sok sikert kívánt. A lampionos szerenád egy harmadik dal elénekülésével ért véget, mire a dalosok szétesztek.

A jubiláló dalárda szombaton este a városi színházban diszhangversenyt rendez. Vasárnap egész napon keresztül a Luna-parkban népiünnepély lesz, amely délelőtt tíz órakor veszi kezdetét. A csárdában hideg és meleg ételeket, valamint izletes italokat szolgáltatnak föl. A cukrászda készletét a magyar hölgyek állítják össze és így ott olcsó árak lesznek. A cukrászsátor részére szánt küldemények szombat estig M o s z k ó Jánosné Hunyadi-ut 46. szám alatti lakására küldhetők. Vasárnap pedig egyenesen a Luna-parkba. A rendezőség felkérésére az egyes sátrakban magyar asszonyok és leányok fognak felszolgálni. A beosztás a következő:

Csárda:

Gyórfy Dezsőné, Moszkó Jánosné, Szeghő Ferenccé, Geng Jánosné, Dulácskáné, Mecherné, Kohnné, Bakos Lászlóné, Moszkó Erzsébet, Pollák Terka, Mágori Maca, Lazarovics Melánia, Cziáky Baba, Franzen Böske, Mereng Aranka és Melánia, Bodrics Rózsai, Gazda Muci és Ferenczsin Lucia.

Cukrászda:

Bogma Miklósné, Pogány Lászlóné, Káldi Miklósné, Lénárt Mátyásné, Páll Lászlóné, dr. Kriván Gyuláné, dr. Stumpfoll Dezsőné, Szappanos Gyuláné, Boróczy Duci és Sári, Stachler Jolán, Krauser Margit, Raesov Kató, Michel Muci, Mednyánszky Mariska, Kakuja Aranka, Malonyay Piri, Sántha nővérek, Rajtuch Gizi és Kovács Bözsi.

Virstlisátor:

Schäffer Fülöpné, Hofstetter Edéné, özvegy Bukovinszky Jánosné, -Damjanov Zsófi, Kubán Rózsai, Baróthy Mancsi, Mayer Baba és Jenny, Ebert Mária, Szende Olga, Mednyánszky Mancsi, Káldi Mici, Bingert Pipi és Mierzinszky Baba.

Feketekávé sátor:

Özvegy Krausz Istvánné, Csipkés Berta, dr. Kobliszegné, Halászi Viktória és Erzsébet, Páré Rózsai és Mária, Schoor nővérek.

Sorsjegysátor:

dr. Veterány Viktorné, Teleki Endréné, Kratochwill Jánosné, Teleki Baba, Walzer Évi, Veterány Baby, Kimmel Elly, Kratochwill Eszti, Fischer Gizi, Bozsák Tuli, Veterány Vica és Piri.

Hübner Piri, Teleki Évi és Tejnör nővérek.

Szerencsehalászat:

dr. Walterné, Gál Ilona, Balassa Julia, özvegy Pászthyné és Sárka Margit. A rendezőség kéri a hölgyeket, akiket egyenként nem volt idő felkészíteni, hogy a beosztást elfogadni szíveskedjenek. Az ünnepély iránt a magyarság körében általános érdeklődés nyilvánul meg.

Pacha püspök bérmájja.

Pacha Ágost püspök ma indul el őszi bérmájára. A püspök W i l l j u n g Mihály titkár kíséretében ma délután Bacovára utazik, ahol holnap délelőtt misét mond és bérmál. Szombaton délután hat órakor a püspök Facsetre érkezik és ott vasárnap délelőtt a nagymise után osztja a bérmálás szentségét. Vasárnap délután Tomesten bérmál a püspök, ahonnan még aznap Bethlenházára utazik.

Nem sietnek a nők politikai jogokat szerezni. A városháza nagytermében serényen folyik a községtagok és a községi választók új névjegyzékének lefektetése. A községtagok listájába eddig hétezer százkilencvennyolc személyt vettek föl. A községi választói névjegyzékbe való felvételre eddig azonban mindössze harmincöt nő jelentkezett. Tanácsos volna, ha a nők élnének törvényadta jogokkal és valamennyien fölvetnének magukat a választói névjegyzékbe. Az összeírás határidő szeptember 20-án jár le és azt semmi körülmények között nem fogják meghosszabbítani. Temesvárott hozzávetőleges számítás szerint körülbelül kétezer olyan nő van, akiket a községi választói jog megillet.

Az iskolai év kezdete. Bukarestből jelentik: A közoktatásügyi miniszter értesítette valamennyi iskola igazgatóságát, hogy az idei előadások szabályszerű időben, szeptember tizenhatodikán veszik kezdetüket.

Kilencvenhét éves Pacha püspök anyja. Pacha Ágost püspök édesanyja, özvegy Pacha Mártonné született Helsdorfer Erzsébet, ma ünnepli meg kilencvenhetedik születésnapját. Az ősz matróna, aki szellemileg teljesen friss, jelenleg unokájánál, K r ä u t e r Ferenc dr. képviselő feleségénél tartózkodik a Gyárvárosban, ahol mai születésnapja alkalmával családja tagjai és ismerősei bizonyára nagy számban keresik föl szerencsekívánataikkal.

Modern zenetanítás testneveléssel. Szakmáry Ilonka pedagógiát végzett torna- és zongoratanárnő, gyermekek és felnőttek részére a legújabb módszer szerint testnevelő és zongoratanfolyamot nyit. Belváros, Erzsébet-u. 9. Érdeklődni lehet naponta d. e. 9-11, d. u. 3-6.

Temesvári gyermekek nyaralása. A város által a Fekete-tenger melletti Balcicba nyaralásra küldött gyermekek második csoportja tegnap hajnalban érkezett haza. Mind a negyven gyermek teljesen egészséges és valamennyien hirtak egy-két kilót. A város a jövő esztendőben még nagyobb arányúvá kívánja tenni a szegény gyermekek nyaralását és remény van rá, hogy akkorára már felépülhet a C o s m a Aurél dr. volt miniszter által adományozott telken a városi gyermeküdülőház. D o m a s n e a n u György főpolgármester Balcic város polgármesteréhez megleghangu átiratot intéz, amelyben megköszöni azt a gondoskodását, amellyel a temesvári gyermekek nyaralását még sikeresebbé tette.

A mókaember borzalmas halála. Konstantinápolyi jelentések szerint D o l c h Bélát, aki a Hagenbeck világhírű állatsereglet turnéja alatt a vadállatok szelidítője volt, a tigrisek szétmarcangolták és mire segítség érkezett, a vadállatok már végezték vele. Dolch Béla férje volt Miss Maudnak, Temesvárott a mókaember néven ismerték és a Luna-park megnyitásakor eleinte jól látogatott bódéja is volt. Dolch Béla hanyatott élete véget ért, nem halászta többé itt a móka, ott a móka. A tigrisek kegyetlenül bántak szegénnyel, vége a mókának.

Halálozás. K a c z a n d e r Béláné, született B e r a n Melánia, Kaczander Béla temesvári gabonakereskedő felesége hosszú szenvedés után meghalt. Az elhunyt ötvenkét éves volt és élénk szerepet játszott Temesvár társadalmi életében. Halálát férjén és két gyermekén kívül nyolcvan éves anyja, özvegy Beran Zsigmondné, valamint fivérei és kiterjedt rokonság gyászolja. Ma, pénteken délután öt órakor a belvárosi zsidó temető halottasházából helyezik örök nyugalomra.

Az új tejközpont hamarosan elkészül. Az új városi tejközpontban szorgalmasan folyik az üzemi gépek felszerelése. Egyéb berendezési munkálatokat is végeznek és remény van rá, hogy október elejére teljesen elkészülnek. Valószínű, hogy az új tejközpont október közepén már megkezdheti működését.

Szépségverseny győztesei. A temesvári vas- és fémiparosok zászlószentelése alkalmával a délutáni népiünnepélyen nagyszabású szépségversenyt is rendeztek. A szépségverseny győztesei voltak V e t e r á n y Babucy, S e b e s t y é n Lucy E i c h e r t Gitta, L á z á r Böske és B o z s á k Baba.

Dr. Szönyi M. fogorvos hazaérkezett és rendelését ismét megkezdte. Belváros, (Galgon-féle ház.)

Halálos légycsipés. G ö t t e r Stefániát, egy gyárvárosi munkáscsalád tizenhat esztendőös leányát néhány nap előtt alsóajkán légy csipte meg. A csipés fájdalmas volt és a leány azt kölnivizzel dörzsölte be. Minthogy azonban a csipés helye egyre inkább dagadt, Götter Stefánia orvoshoz ment, aki vérméregzést állapított meg. A leányt be szállították az irgalmasok kórházába, ahol megállapították, hogy a szerencsétlen gyermek menthetetlen. Tegnap reggelre Götter Stefánia, akinek a feje a felismerhetetlenségig földagadt, kínos szenvedés után meghalt. Mikor anyja meghallotta egyetlen gyermeke halálát, a harmadik emeletről le akarta magát vetni, amiben azonban megakadályozták. Götter Stefániát a gyárvárosi temető halottasházába szállították, ahonnan ma temetik.

SENZÁCIÓ

K É P V A S Á R I
Bámulatos olcsó!
RECORD, képergetgyár, Józsefváros,
Hunyadi-ut 14. Telefon 14-33.
(3856)

Rózsaliget Temesvárott. Megirtuk annak idején, hogy a Romániai Rózsakedvelők Szövetsége Temesvárott a Regatta egyesület és a Ferenc József-liget közötti területen rózsaligetet akar létesíteni. A területet még az ősz folyamán drótkerítéssel veszik körül és talaját előkészítik, hogy kora tavasszal a rózsák elültethetők legyenek. Rózsák ültetésére nemcsak temesvári, hanem nagy számban külföldi rózsatermelők is jelentkeztek.

Gondozzák a parkokat. A Dózsa utcai park, amelyet harmincöt esztendő eőtt az akkor megalakult parkegyesület létesített és azóta is fentart, nagy megszépülésen megy keresztül. A parkegyesület csinos drótkerítést csináltatott a park körül és a padok számát is megszorította. A munkából a város is kivette a maga részét és D o m a s n e a n u György főpolgármester utasítására D e m e t r o v i c i Mihály városi kertészeti igazgató több virágágyat létesít a parkban.

Meglopott újságíró. G h i t u l e s c u Bradu Viktor bukaresti újságíró feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik tegnap délelőtt ellopák aktatáskáját, melyben az összes iratai és újságírói igazolványa volt.

Dr. Hirsch bőrgyógyász, nemibajok szakorvosa Bécsből hazaérkezvén, ismét rendel Jenőherceg-tér 5. szám alatt. (Agrárbank-palota. Tel. 14-64.)

HOTEL CAFÉ RESTAURANT

TERMINUS

(K O N A) TIMISOARA

Ujjonnan berendezve! Estéinkint Hamza Jancsi zenekara hangverseny-z. Minden este parketánc. Elsőrendű konyha Románia legjobb szakácsának vezetésével. Elsőrendű asztali bor literje étteremben és kávéházban 32 lei. Szolid családi szórakozóhely. Vidékiek találkozóhelye. Mérsékelt árak. Tulajdonos
W Á T Z J Ó Z S E F

Restaurant International

(Eötvös-utca és Pályasor-utca sarok) táncos egybekötött ünnepélyes megnyitása, egy elsőrendű pléhenekar közreműködésével e hó 14-én, szombaton az ujjonnan épült helyiségben lesz megtartva. Táncterem 500 személy befogadására, bankettek, lakodalmak, táncmulatságok, valamint egyetek össze-jövetele részére kiválóan alkalmas. Estéinkint cigányzenekar. Tiszta szilasi borok, kitűnő konyha. Figyelmes kiszolgálás. Reggelig nyitva. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel Packi Fülöp

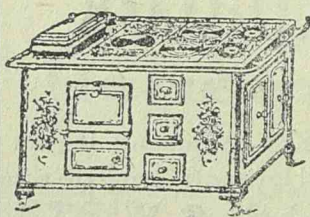
MÁLNÁSI MÁRIA FORRÁS

Természetes alkalkus sósgyógyvíz
Gyomorégést azonnal megszüntet

A legjobb nyálkaoldó gyógyszer
Mindenütt kapható

Kutkezelőség: Brassó. 1833

Főlerakat: KARDOS MIKLÓS, Timisoara, Str. Vladimirescu 30.

Nagy raktár az összes takaréktűzhelyekben.
Csakis saját készítményű, jó és szolid munkát szállít.

Müller Konrad

épület- és műlakatos

4485 Temesvár-Józsefváros, Fröbl-utca 34. sz.

— Briand beszámolt kormányának. Párisból jelentik: A francia kormány tagjai tegnap délelőtt fél tíz órakor Ramboilletben minisztertanácsot tartottak, amelyen a köztársasági elnök elnökölte. A minisztertanács után az elnök ebéden látta vendégül a kormány tagjait. A minisztertanács során Briand ismertette a kormány tagjaival a hágai és a genfi tanácskozások után kialakult nemzetközi helyzetet.

— A taksziban meglopták. Furangos szélhámosnak esett áldozatul tegnap délután Ascha József boksánbányai lakos. Az Elite kávéház előtt autótaksziba akart szállni, hogy az állomásra siessen, amikor egy ismeretlen férfi lépett hozzá és megkérte, hogy vigye az állomásra őt is, mert ellenkező eseten lekési a vonatot. Amikor a pályaudvaron elváltak, ijedten vette észre Ascha, hogy pénztárcáját, melyben három ezer leí és igazolványai voltak, az ismeretlen férfi ellopta.

— Belchalt égési sebeibe. Megírta a Déli Hírlap, hogy néhány nap előtt Schrank Emma billédi lakosnő petroleummal akart tüzet gyújtani és a ruhája lángot fogott. A szerencsétlen leány súlyos égési sebeket szenvedett és a temesvári kórházba szállították, ahol két napi szenvedés után tegnap meghalt.

Tapetázás
2500— leitől szobánként.
Butorszövet, Ripszek.
Szécsi és Tsa.
Hunyadi-ut 16. (2295)

— Átvágta ereit és felakasztotta magát. Borzalmas módon vett véget életének Fabián János 48 éves Besseney-telepi lakos, aki öt gyermekes családapa és az utóbbi időben foglaltatással foglalkozott, már régóta hangoztatta, hogy nem bírja az életet és öngyilkos lesz. Éjjel átvágta az ereit, aztán felakasztotta magát. Hozzáértőzői csak reggel bukkantak rá, amikor már halott volt.

— Megbolygatott évszázados sir. A temesvári járványkórház udvarán a munkások ásás közben egy férfi csontváza akadtak. A csontok mellett agyagkancsó feküdt. A leletről azonnal értesítették az ügyészséget, mire Radulescu Aurél ügyész, Joseph Arnold dr. törvényszéki orvos és Popescu Kornél komiszarus jelentek meg a helyszínen. Joseph dr. megállapította, hogy a csontváz ötszáz éve lehet már a földben és büntényről nem lehet szó. A korszót a temesvári muzeumba szállították.

— Eltűnt fiatal tanonc. Leckó József gyárvárosi Tej-utcai lakos megjelent a rendőrségen és elmondta, hogy Kriszt Jakab nevű tizenöt éves tanonca szeptember elsején elszökött tőle és azóta nyoma veszett. Minthogy a gyermek medvesi illetőségi a szülei is ott laknak, nagy a valószínűség, hogy Kriszt Jakab Medvesre szökött a szüleihez. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy megállapítsa a fiu tartózkodási helyét.

— A kémkedő esch vasutas bűnügye. Budapesti tudósítónk telefonálja: Pecha Vince esch vasutas kémkedési bűnperében a budapesti katonai törvényszék tegnap a bizonyítási eljárást befejezte. A perbeszéd után ítélelathozatalra valószínűleg pénteken délelőtt kerül a sor.

Megnyitási értesítés.

Van szerencsénk a m. t. közönség szives tudomására hozni, hogy a világhírű szövet-cég

Burberrys Ltd. London

védjegy

fióközlétét Timisoarán, Str. Avram Iancu 2, megnyitotta.

Dusan felszerelt raktárunkon a legújabb őszi és téli szövetek találhatók és pedig: divat- és sportöltöny, szövetek, kék és fekete árúk, Trench-Coat, Raglane, télikabát, Palmerston, billiárdposztók, továbbá mindenféle szabókékek.

Kérjük a t. közönséget, mielőtt szükségletét fedezné, dus választéku raktárunkat megtekinteni, amikor is személyesen meggyőződést szerezhet arról, hogy cégünk minden tekintetben csak a legjobbat nyújtja. Tisztes tisztelettel

Burberrys Ltd. Boris Goldberg.

— Csendélet a vidéken. Dézsánfalváról jelentik: Gruin Jesta dézsánfalvai lakost az éjjel ismeretlen tettesek megtámadták és véresre verték. Járókeleik akadtak a vérbefagyott Gruinra, akit a temesvári kórházba szállítottak. A dézsánfalvai csendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen támadók kézrekerítésére.

Olcsó és jó
cserépkályhák
kandallók és takaréktűzhelyek
csakis
Turi György cserépkályhásnál
Temesvár, Rékási
ut 25 (villamos megálló közelében) kaphatók

— Zádor Imre öngyilkosságának oka. Bukarestből jelentik: Zádor Imre a tragikus sorsu aradi mérnök öngyilkosságának oka felől újabb verziók kerültek forgalomba. Zádor Imre képviselte ugyanis Romániában a budapesti Keleti és Murányi-céget, amelynek Lysoform néven ismert fertőtlenítő szerét az államvasutak is megrendelték. Ez a nagytömegű rendelés biztosította Zádornak és családjának megélhetését. Amióta azonban Vidrighin Sztan az államvasutak vezérigazgatója, azóta az államvasutak nem vásároltak nála és így a cég budapesti igazgatósága elhatározta, hogy leépíti romániai telepét. Ugyilátszik Zádornak nem sikerült jobb belátásra bírni az államvasutak intéző köreit és azért a halálba menekült.

— Kezdők lehetnek! Barbara Mihályné józsefvárosi Seiler Antal-utcai lakosnő feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik behatoltak lakásába és onnan több öltönyt elloptak. A tolvajok rendkívül idegesen dolgozhattak, mert az asztalon ötezer lei volt és azt sietségükben nem vették észre.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Belgrasch Katalin, Zalm Jakab, Borbély József. Meghaltak: Schrank Emma 19, Götter István 16 és Kaczander Melánia 52 éves korban.

• G. Janura Jenny szept. 15-én nyitja meg higienikus és ritmikus tornaiskoláját. Beiratások és információk Gyárv., Fehér-villa, Liget-ut végén.

— Rendőrség — a levegőben. Párisból jelentik: Newyorki értesülés szerint a rendőrfőnök kijelentette, hogy Newyorkban rövidesen légi rendőrséget szerveznek meg, mert a légi forgalom az utóbbi időben olyan méretekben fokozódik, hogy a légi rendőrség felállítására elkerülhetetlen. A hatóságokat különösen a legutóbbi napok szerencsétlenségei győzték meg a légi rendőrség felállításának szükségességéről. Newyork közelében rendőrségi pilótaiskolát létesítenek. A rendőrirepülőgépek állandó járőrszolgálatokat teljesítenek majd.

• Bányák és azok átépítése, javítása, karbantartása, havijáért legolcsóbban Transil. Józsefváros, Skudier-tér 1.

A világhírű besztercei, Románia legnagyobb cserépkályha-gyárának lerakata. Őriási választék minden minőségben és fazonban
BANDU DEMETER
V., (Mehala) Str. Moldovei (Dézsán-u.) 53

— Magyar pilóta sikere. Budapesti tudósítónk telefonálja: Bányhidyal Antal magyar pilóta tegnap délelőtt Róma nevű kis repülőgépén visszaérkezett Budapestre és a mátyásföldi repülőtéren szerencsésen leszállott. Bányhidyal kicsiny repülőgépével összesen ötezer kilométernyi utat tett meg, amelyen teljesítményt eddig hasonló típusú repülőgép még nem végzett.

— Szegény asszony nyomorusága. Fekete ruhás, fehér hajú, alig látó törpdőtt asszony tipegett be a szerkesztőségbe és sirta el panaszát. A neve D. Ilka, valamikor jobb napokat látott de körülötte rombadólt a világ családja tagjai egymásután haltak el mellőle és úgy maradt magára, mint a tépelt lombu fa. Kézimunkából, tanításból tartotta fenn magát, amíg a szeme meg nem romlott, de ma már rossz látása mellett képtelen erre. Az Erzsébetvárosban a Király-tér 3. szám alatt lakik és az a veszedelem fenyegeti, hogy még a lakásból is kiteszik mert nem tudja a bért fizetni. A jószívű emberekhez fordul, hogy nyújtssanak feléje támogató kezet. Adományok a szegény nő részére a Déli Hírlap kiadóhivatalában is leadhatók, ahonnan azokat rendeltetési helyére juttatjuk.

— A Déli Hírlap panaszkönyve. Kaptuk a következő levelet: Igen tisztelt szerkesztő ur! Domasneanu György főpolgármester ur — mint becses lapjukban olvastam — meglátogatta azokat az utcákat, amelyekben utjavítási munkálatok folynak. Nagyon örvendenének a gyárvárosi Kertész-utca háztulajdonosai, ha a főpolgármester ur ezt az utcát is megtekintené. A Kertész-utcában ugyanis esatornát készítenek és a kiemelt földet egyszerűen a járdára dobták és pedig úgy, hogy az a házak falára és a kerítésekre dől. Ez a föld már hosszú hetek óta hever így és senki nem távolítja el. A házak falát bemoeskolja és főnkreteszi. Esőkor a víz az udvarokról nem folyhat ki a járdamenti esatornába, mert a fölvetett föld teljesen elzárja a járdát. Nagyon ajánlatos volna, ha a főpolgármester ur személyesen győződne meg erről a tarthatatlan állapotról és rendet teremtene. Kiváló tisztelettel: a Kertész-utcai háztulajdonosok.

ECKER műbutorgyárban készült lakberendezések és amerikai irodabutorok állandó kiállítása. Temesvár, Józsefváros, Kossuth L.-u. 17. Telefon 575. Saját kárpitosműhely.

• Gál Anna ritmikus tornaiskoláját szeptember 15-én megnyitja. Beiratkozás tizedikétől egész napon át. III. Str. Romulus (Hattyu-utca) 9. szám.

• Ifjúsági nap az Erzsébetvárosban. A Juventus Salvator erzsébetvárosi katolikus ifjúsági egyesület szeptember 15-én tartja meg évi ifjúsági napját. Délelőtt fél 10 órakor az ifjúság bevonul a templomba, ahol László páter magyar és német nyelven ünnepi beszédet mond. Utána nagymise lesz, amely alatt az ifjak megújítják ifjúsági fogadalmukat és közös áldozáshoz járulnak. Délután 3 órakor következik az ünnepély világi része. Zene, szerencsehalászat, jukszbazar, zsákfutás, lepényevés, tivoli 120 szép nyerménnyel stb. fogják a közönséget szórakoztatni. Este fél 9 órakor műsor, magyar és német vigjátékkal. Utána tánc. Belépőjegyek 60, 40 és 20 lei. — Jegyek előre válthatók szombat délután 2 órától kezdve az erzsébetvárosi plébánián.

Rádió

Érdekes rádióátvitel. A bécsi rádióállomás esütörtökön délután a Jáva szigetén levő Bandoengből hangversenyt közvetített, melyet a Kecskemeti-cég Minerva készülékkel hangszórón a színház előtti térre is közvetített és azt nagy hallgatóság kísérte figyelemmel.

Műsor:

Péntek. (Szeptember 13.) Budapest. 9 óra 15: Balalajkazenekar hangversenye. 12 óra: Szalonzenekekar hangversenye. 4 óra 20: Józsa R. mesél a gyermekeknek. 5 óra 15: Cigányzene. 6 óra 50: Lóversenyeredmények. 7 óra 20: Szórakoztató zene. 9 óra: Bartók Béla zongora-hangversenye. 10 óra: Nemzetközi sakkversenyeredmények. Utána katonazene. Bécs. 11 óra: Délelőtti zene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 5 óra 45: Zeneakadémia. 8 óra: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. 10 óra: Szórakoztató zene. Belgrád. 12 óra 45: Gramofonzene. 6 óra: Kávéházi zene. 8 óra 25: Rádió-kvartett. 10 óra 10: Hárfatrió. Breslau. 4 óra 30: Gramofonzene. 8 óra: Variété zenekar. Berlin. 8 óra: Zeller A madarász című operettjének közvetítése. Brunn. 9 óra: Karének. 10 óra 20: Jazz-band. Frankfurt. 10 óra: Kamarazene. 11 óra: Szórakoztató hangverseny. Hamburg. 8 óra: Variété zenekar részére. 10 óra 30: Kávéházi zene. Leipzig. 8 óra: Variété zenekar részére. 10 óra 30: Táncczene. Milánó. 5 óra: Jazzband. 8 óra 30: Szimfonikus zenekar hangversenye. 11 óra 15: Szórakoztató zene.

Szombat. (Szeptember 14.) Budapest. 9 óra 15: Gramofonzene. 12 óra: Cigányzene. 4 óra: Papp Salamon dr. előadása: Visszaemlékezés a postások sportegyesületének 30 éves jubileumán. 5 óra 10: Vitéz Málnássy Ödön dr. felolvasása Rákóczi leghívebb katonája címmel. 5 óra 35: A magyar cserkészek egyesített énekkarának hangversenye. 6 óra 35: Ditrói Mór Komédiások című könyveiből olvas fel részleteket. 7 óra: Magyar dalokat énekel Kőszegi Teréz és Cselényi József cigányzene kísérettel. 8 óra 15: Hangverseny Vig Miklós ének- és Vig György szaxofonművész közreműködésével. 9 óra 30: A nemzetközi sakkverseny eredményei, utána cigányzene. Bécs. 11 óra: Délelőtti hangverseny. 4 óra: Szórakoztató zene. 6 óra 50: Prof. Isserlis Gyula zongorahangversenye. 7 óra 35: Pfiffer Rena olasz operáriátka énekel. 8 óra: Schwartz és Mathern A boxbajnok című vígjátékának előadása. Belgrád. 12 óra 45: Rádió-kvartett. 10 óra: Rádió-szkeccs. 10 óra 50: Jazz-band. Berlin. 8 óra: Bluff című vidám hangjáték előadása. Breslau. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra 30: Az idény kezdete című hangjáték előadása. 10 óra 30: Táncczene. Brunn. 8 óra 10: Dalok. Frankfurt. 7 óra 30: Lauckner Satala című operájának közvetítése. 10 óra: Táncczene. Hamburg. 8 óra: Schvanda, a dudás című vígjáték közvetítése. Langenberg. 8 óra: Vidám est Napp Károly és Plaut József közreműködésével. Leipzig. 8 óra: Rádió-kabaré. Milánó. 11 óra: Esti hangverseny. Mährisch-Ostrau. 8 óra 10: Népdalok. 8 óra 35: Szórakoztató hangverseny. München. 7 óra 30: Szórakoztató zene. 10 óra: Táncczene. 11 óra: Éjjeli hangverseny. Stuttgart. 7 óra 30: Gluck Orpheus és Euridike című operájának közvetítése. Varsó. 8 óra 30: Esti hangverseny. 10 óra 45: Táncczene.

Közgazdaság

A bécsi Phönix biztosítótársaság nagyarányú fejlődése

A „Phönix in Wien“ Életbiztosító társaság június hó 28-án tartotta meg 46. évi rendes közgyűlését. A megjelent zárszámadásból a következő adatokat soroljuk fel, — amelyek minden kétséget kizáróan igazolják ezen társaság rendkívüli fejlődését és teljesítőképeségét. Az 1928. évben megkötött új életbiztosítások összege: Lei 13.381.561.152, a biztosítási állomány 1928. év végén 42.910.457.160 leit tett ki és mai nappal ezen összeg 48 milliárd leit is meghaladja már. Az 1928. évi díjbevétel 2.051.448.635 leit tett ki. Biztosított feleknek, avagy azok hátramaradottainak ezen évben 636.324.912 lei lett kifizetve. A technikai tartások az ez évi dotációval 1.205.467.925

A temesvári pénzügyigazgatóság idejébevételei. A temesvári pénzügyigazgatóság tegnap készült el január elsejétől szeptember tizenegyedikéig a pénzügyigazgatósághoz befolyt egyenes adók és a többi állami bevételek kimutatásával. Eszerint nyolc hónap és tizenegy nap alatt egy milliárd 688 millió 210.412 leit vételezett be a temesvári pénzügyigazgatóság. A bevételekkel szemben a pénzügyigazgatóság kiutalt egy milliárd 419 millió 638.191 leit, tehát 268 millió 572.221 lei fölösleg mutatkozik.

A pénzügyigazgató átvette hivatalát. L a z á r Kornél dr. temesvári pénzügyigazgató szabadságáról, amelyet külföldön töltött, visszaérkezett és átvette ismét a temesvári pénzügyigazgatóság ügyeinek vezetését. A pénzügyigazgató délelőtt 9—11 óráig csak magánfeleket fogad.

A rossz sinek miatt késnek a vonatok. Bukarestből jelentik: Az utóbbi időben számos panasz érkezett a vasúti vezérigazgatósághoz arról, hogy az ország különböző részein a vonatok nagy késésekkel közlekednek. Vidrighin Sztán vezérigazgató vizsgálatot rendelt el, amely megállapította, hogy a vasúti késéseknek oka az, hogy a színhálózat igen rossz és számos helyen kicserélésre szorul. A Bukarest és Nagyvárad közötti vonalon negyvenhárom helyen rossz a sín és a kicserélési munkálatokat már meg is kezdték. Azokon a helyeken, ahol ilyen elhasznált sinek vannak, a vonatok csak lassan járhatnak és ez okozza a késéseket.

Cégbejegyzések a törvényszéken. A temesvári törvényszék cégjegyzői hivatalában újabb a következő cégeket jegyezték be. Rékási Téglagyár Részvénytársaság. Alaptőkéje 6.000.000 lei. Ügyvezető igazgatója Prell József. Nyersbőr Kereskedelmi Részvénytársaság. Temesvár. Alaptőkéje

leiről 5.183.354.305 leire emelkedtek. A társaság biztosítékalapjai az 1928. év végével elérték az 5.810.670.527 lei összeget. Saját ingatlanainak könyvértéke: 1.077.944.012 leit tesz ki s azok közül 30 Ausztriában, 16 Csehszlovákiában, 3 Lengyelországban, 3 Németországban, 2—2 Jugoszáviában és Olaszországban és 1—1 Franciaországban, Belgiumban és Bulgáriában fekszik. A társaság értékpapírállománya — mely túlnyomórészt nemzetközi befektetési papirokból áll: 3.067.222.580 leit tesz ki. A társaság 22 bel- és külföldi társaságnál van érdekelve. A temesvári fióktelep Schipper Béla ur vezetése alatt áll (Belváros, Börzen. 7.)

2.000.000 lei. A részvénytársaság bel- és külföldi nyersbőr-árú vételével, előadásával és feldolgozásával foglalkozik. Regom kaucaukfeldolgozó részvénytársaság, Temesvár. Alaptőkéje 600.000 lei. A társaság mindennemű gumi vulkanizálásával és autógumi-részek előállításával foglalkozik. Végül bejegyezte a hivatal Spérk István rékási vendéglős céget.

Kávésok temesvári kongresszusa. A vendéglősök és kávéosok — miként már megirtuk — szeptember 25-én és 26-án Temesvárott országos kongresszust tartanak. A kiállítással kapcsolatosan az iparkamara szuterénjében kiállítást rendeznek, amelyen modern vendéglői és kávéházi berendezéseket és konyhákat, továbbá szakácsművészeti remekeket mutatnak be. A kiállítási helyiségek virágdíszítéseit a városi kertészet fogja végezni.

Pénzügyi vizsgálat. A temesvári pénzügyigazgatóságon tegnap egyszerre két pénzügyi vezérfelügyelő is tartott ellenőrzést. V a l e a n u dr. az új bélyeg és illetéktörvény keresztülvitelét és gyakorlati alkalmazását ellenőrizte, míg F l o r i a n Péter dr. vezérfelügyelő más irányban tartott vizsgálatot.

Alaptőkeemelések és működési engedélyek. Az ipari és kereskedelemügyi miniszter a következő alaptőkeemeléseket, illetve működési engedélyeket adta ki. Mergl malomnak Guttenbrunnban két millió lei alaptőke mellett működési engedélyt megadták. Ideál perzámosi harisnygyárnak hat millió lei alaptőke mellett a működési engedélyt megadták. Megengedte a miniszter, hogy a Temesvár Erzsébetvárosi Takarékpénztár alaptőkéjét egy millióról öt millió leire emelhesse. Megadta a miniszter a Dunareana orsovai teksztilyárnak az engedélyt, hogy alaptőkéjét négy millió leiről tizenkét millió leire emelje. A Banca Poporala lu-

gosi pénztárat engedélyt kapott, hogy alaptőkéjét az eddigi hat millió leiről tizenöt millió leire emelje. Végül megengedte a miniszter az Első Szakálházi Takarékpénztár működését 600.000 lei alaptőke mellett.

Petringenariu előadásainak sikere Temesvárott. Petringenariu Janos szaktanár — miként megirtuk — a nyári moziban előadást tartott az általa feltalált Elementar cipőkészítési módszerről. Az előadásnak olyan sikerre volt, hogy a temesvári cipőgyárak meghívták tanfolyam tartására. Ezekkel a már megkezdett kurzusokkal párhuzamosan a munkaadók szindikátusában is rendez négy hetes tanfolyamot cipésmesterek részére. A tanítványai által készített cipők úgy formájukkal, mint kidolgozásukkal kellemes feltűnést keltenek.

A budapesti tőzsde jegyzései (Szeptember 12.) Leszámitolóbank 92,3 Kereskedelmi Bank 117, Angol Magyar Bank 91,5, Magyar Hite 80,1, Pesti Hazai 200, Drasche 174 Csáky-Prackfalvi 98, Urikányi 119 Rima 92,6, Salgó 49, Általános Kőszén 695,5, Beocsini 213,5, Nasici 165, Spodium —, Szikra 240, Ganz 100,9 Magyar cukor 112,2, Délcukor 10, Liptak —, Egis 15, Nova 36,6 Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Színház

A vilnai társulat Temesvárott. Úszállításában és hatásában felejthetetlen lesz a temesvári közönség számára. A rendezés előkeio stílusa, az összjáték precíz, nivója egyformán biztosítja a sikert, nem beszélve az egyes előadóművészek — főleg Alex Stein — fölényes alakításairól. Az első este Sch. An-Ski „Tag und Nacht“ című tragédiája kerül színre, amely feszült, izgalmas és megrázó levegője egyszerre megtoremt az a hangulatot, amely a zsidó színészek művészetét annyira karakterizálja. Négy egyszerű szerep dominál a drámban, amely vasárnap kerül bemutatásra. Hétfőn egy 20 képből álló zenés revü megy. A „Kidusch Haschem“ amelynek palesztinai háttere egyenesen a mai szituációban aktuális. Kedden a Frantisek Langer világsikerű jelentő színjátéka, a „Külváros“ következik, olyan rendezésben és olyan stílusban, ahogy csak a vilniaiak tudják. A társulat a maga diszleteit hozza és negyven tagból áll. Az érdeklődés tegnap indult meg a színházi pénztárnál és olyan nagymérvű, hogy ajánlatos a jegyeket elővételben beszerezni.

Német színészet Temesvárott. Megirtuk, hogy egy bécsi művészekből álló drámai társulat szeptember 21-én tíz napi vendégjátékot kezd Temesvárott. Az első estén a Leinen aus Irland című darab, másnap, szeptember 22-én pedig Arnold és Bach társzerzőknek Weekend im Paradies című bohózata kerül színre. Jegyek a színházi pénztárnál elővételben már kaphatók.

Legujabb modellek. Duszválasztékú raktár.

Haskötők, bebujs gummi fűző, kombiné fűző, csipőformáló, melltartó, gummi harisnyák minden hosszúság és nagyságban.

Mérték utáni rendeléseket készít minden kivételben, mint a szakmában specialista

WEISSBERGER ELISE

moderna hlg. női cikkek műterme

Temesvár-Józsefváros, Bul. Carol 15. (Hunyadi-ut és Külli-tér sarkán)

Óteleki bucsura

mely szeptember 14-én lesz. Allandó autóbusszjáratot tart fent az óteleki

zöld autóbussz

Indul: Józsefváros, Három futó vendéglőtől. Pénteken: d. u. 2 órakor, este 7 órakor. Szombaton: reggel 1/2 8 órakor, d. e. 11 órakor, d. u. 2 órakor Tisztelettel Boldog Antal

Apróhirdetések

A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő. A közfeszítőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előzetési nyugta felmutatása ellenében vonkint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tiz szolg. ter. apróhirdetést.

Igazi jósnő

Aki megmondja multját, jelenét és jövőjét, tanácsokkal szolgál, nem csalás, minden beteljesedik. Érdeklődők forduljanak bizalommal hozzám. Temesvár, Erzsébetváros, Posta-utca 18. szám.

Diszkrét lakás!

Alkalmazás

Magányos házmesternőt főzni tud, fizetéssel keresek, butor nélkül szükséges. Horga Pál, Felső Arok-utca 1. (4569)

Megbízható mindenestől a főzéshez ért, idősebb házaspár felvétetik. Cím: Erdő u. 12, II. em. (4974)

Fisztességes házaspárt házmesternek keresek, ahol az asszony főzéshez is ért, október elsejére. Erzsébetváros, Teleky-u. 10, balra. (4974)

Perfekt szobaleány bizonyítványokkal október 1-re utalásig előbb is felvétetik. Dr. Diel, Felső-utca 2. (5034)

Adás-vétel

Fehér leányszoba készen eladó. 1 ágy, hálószekrény, ruhaszekrény és mosdó márvánnyalappal. Algon fűszerüzlet, Mercy-u. (5032)

Kisebb ház 3 szobával eladó. Cím: Ujkisoda, VI. sz. 79. (5029)

Márványmosdó eladó. Szállodásoknak igen alkalmas. Erdő u. 10, I. emelet. (5027)

Talpbőrök, felsőbőrök készen árul. Hammer bőrgyár, Temesvár, Bonnáz-u. 20. (1188)

Olcsó szép új butorok nagy választékban a György Testvéreknél. Gyárváros, Rési-utca 4. (915)

Régi szekrényt megvételre keresek. Cimeket a kiadóba küldjék.

Iskolai

rajz- és írószerek legolcsóbban GALAMBOS papirkereskedésében.

Kitűnő rövid barna cseszi gyártmányu zongora sürgősen eladó. Piata Traian (Kossuth tér) 4. (5017)

Könnyű stráfkocsi sportkocsi eladó. Megtekinthető Gyárváros, Hoffmannál. Román templommal szemben. (5024)

Cseresznyefa hálószoza modern, teli Plisteres cedrus és virágbrissel elsőrangú munka. Valamint kávéfa hálósobák, ajtók, ablakok szletfizetésre is kaphatók. Cotarla II., Botyka-u. 7. Farkas u. végén. (4991)

Legyező palma szép, nagy, jutányosan, sürgősen eladó. Megtekinthető d. e. 9-12-ig. Hitelbank, I. em., 3. ajtó.

Moderne Welt képes folyóirat 2 évfolyam, Révai lexikon három első kötete és Parlagi magyar-német szótár eladó. D. e. 9-12-ig. Hitelbank I. em., 3. ajtó.

MEGRONTOTT ÉLET

Írta: BERKÓ KÁROLY

(A Déli Hírlap eredeti regénye)

Szombaton reggel a Déli Hírlap megkezdte új regényének közlését. Megrontott élet a regény címe és a cím jellemző az egész regényre. A szerelem rontja meg egy szép fiatal leány életét, mély sebet vág szívén és ezt a sebet nem gyógyítja meg sem az idő, se pedig a dicsőség és a körülrajongás, amelyben később része van. Megrontott életét fájdalmasan vonszolja magával egészen addig, amíg örökös gyógyulást lel a Balaton habjaiban.

Salamon Anna fiatal, tizenhat esztendősi lugosi leányka egyedül utazik a svájci Veveyből, ahol nevelőintézetben volt, a Bánságba, hogy a nyári vakációt rokonainál töltsse. A vasuton a véletlen összehozza egy nálánál tizennyolc évvel idősebb férfival, aki uriember és gavallér tetőtől talpig. Nem is igen beszélnek egymással. Rövid ismeretségük mindössze arra szorítkozik, hogy a fiatal férfi lovagi szolgálatot tesz a magányosan utazó fiatal leánynak. Aztán elválnak. A sors szélsége azonban néhány nap múlva újból összehozza őket. A leány rokonjával van kiránduláson és az erdő mélyén találkoznak az ismeretlen utitársal. Anna most sem tudja meg a gavallér nevét, mert a kirándulók nyári jókedvükben virágnevekre keresztelik el egymást. Salamon Annából akkor lett Csipkerózsza, az ismeretlen férfiből pedig Havasi Gyopár. Együttlétük ismét rövid és elválnak anélkül, hogy egymás igazi nevét ismernék.

Csipkerózsza, a fiatal leány, azonban érzi, hogy beleszeretett a Havasi Gyopárba, az érett férfiba. A nyári vakáció után egy esztendőre még vissza kell térnie a svájci intézetbe. Hónapok multán levelet kap ragyogó szépségű harmincegy éves anyjától, aki közli vele, hogy özvegyiségét új násszal cserélte föl. Csipkerózsza gyűlölettel gondol a férfira, aki tőle anyját elrabolta és amikor nagysokára arra szánja magát, hogy anyját új otthonában meglátogassa, mostohaapjában felismeri a vasuti lovat, a nyári kirándulás Havasi Gyopárját.

Ugy érzi, hogy a világnak romba kell dőlnie. Mostohaapja, a volt követési tanácsos, igen tapintatos vele szemben, igyekszik megnyerni barátságát. Azonban csak a nagy leányt látja benne és nem a szerelmes szüzet. Csipkerózsza helyzete pedig napról-napra kibíratatlanabb, mert a megtalált Havasi Gyopárban nem tudja a mostohaapát látni, hanem ábrándja a

királyfit látatja benne, akire Csipkerózsza várakozik.

A mostohaapja rémülettel fedezi föl a leány lelki vergődéseit, küzködéseit és elhatározza, hogy özvegy nővére kíséretében Csipkerózsát Párisba küldi. Reméli, hogy ott megterem szívére a gyógyír. A leány azonban utközben megszökik a rokon mellől és elutazik egyik intézeti barátinjához. Ennek apja, aki neves zeneszerző, csodálattal ismeri föl a lány remek hangját és Csipkerózsza elfogadja az ajánlatot, ajánlkozik, hogy kiképezi énekesnővé. Sokat tanul és egy év múlva mestere ajánlásával Párisba megy, ahol befejezi tanulmányait. Első fellépése a párisi operában óriási sikerrel jár és a szerződéses ajánlatok özönével árasztják el. Rómába szerződik és Anita Blondini név alatt működik, tanulmányait is álnéven végezte — ne hogy övéi rátaláljanak.

A dicsőség útját járja, azonban a szerencsétlen szerelem még legnagyobb daidalainak örömeit is üdömmé változtatja át. Évek telnek el így égező szenvedésben és mámorító dicsőségben, amikor a véletlen Flórencben összehozza Havasi Gyopárral, a mostohaapjával. Ez visszaviszi az anyjához. Csipkerózsában egyszerre felébred régi szeretete anyja iránt, azonban még hevesebben tombol benne szerelme mostohaapja iránt. Mikor nemsokára elmennek a Balatonra és Havasi Gyopár esolnakkirándulásra viszi Csipkerózsát, ebből kitör a lefékézt szenvedély és megmondja a férfinak, hogy csak őt, egyedül őt szereti. A mostohaapja szép szóval igyekszik lecsendesíteni a leányt, ámde erre éppen úgy nem képes, mint nem tudja lecsendesíteni a hirtelen támadt balatoni vihart sem, amely a tó közepén lepte meg őket. Minden erejének megfeszítésével vissza akarja vezetni a partra a esolnakoit, azonban képtelen erre.

Órák multán balatoni halászkok fogják ki a vízből Havasi Gyopárt, akit nagy nehezen sikerül visszaadni az életnek. A lecsendesült Balaton színén nemsokára felfedeznek egy fehér foltot, odaeveznek és megtalálják Csipkerózsza fehérruhás holttestét. Mostohaapja nem tud róla számot adni, hogy az énekesnő maga ugrott-e a vízbe, mint fenyegetőzött, vagy pedig esolnakoistól együtt borította-e be őket a Balatonba a vihar. Csipkerózsza halálos szerelmének csak maga a halál

vetett véget. Ez rövid tartalma annak a regénynek, melynek közlését holt napi számunkban kezdjük meg. Akik október elsejétől előfizetnek a lapra, azoknak az első regényfolytatástól küldjük a lapot.

Ha szép akar lenni,
használdon **KULKA-féle** liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag **KULKA Emil városi gyógyszerárában**, a „Fekete Sas-hoz”, L. Szentgyörgy-tér.

MOZI

Belvárosi Mozi:
Péntek, szombat, vasárnap
szeptember 13, 14, 15.

Gyárvárosi Mozi:
Hétfő, kedd, szeptember 16, 17.

Mehalai Mozi:
Csütörtök, szeptember 19.

Pünkösdi királynő
Látványos pazar rendezésű film énekbetéttel.

A főszerepekben:
Harry Liedtke, Hans Junkermann, Hermann Picha, Marianne Winkelstein.

Monopol:
Filmcentrala Timisoara

Az előadások kezdete:
5, 7 és 9 órakor. Szombat és vasárnap: d. e. 11 órakor és d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor.

Különféle

Elveszett
pénztárca Rudolf Stürzinger névre szóló okmányokkal (állampolg., piros igazolvány, katonai okmány) Megtalálójára kéretik leadni Franck ruhatarosnál, Lloyd Taverna. (5031)

Teljes ellátását
vállalom két szolid nőnek 2000 leiert. Józsefváros, Begajborsor 23, földszint 7. (5028)

Halló! **Halló!**
Bubi hajvágás lei 20. Ondolás lei 20 naponta 2-8-ig. Szombaton egész nap. II. ker., Farkas-u. 2. Bach. (5011)

Cimbalom
citera-oktatást vállal Pongrácz József, Gorove u. 3. Ugyanott egy butorozott szoba kiadó. (4792)

Halló! **Halló!**
Ajánlom a giroidai közönségnek a kitűnő 18 leies boromat e hó 15 ére bucsu alkalmára. Horga Pál. Felső Arok-u. 1, II. ker. (5021)

Temesvár nevet mert örül a RÓZKA

c. vicclapunk legujabb számának. Megjelenik pénteken délben.

ARA 6 LEI

Déli Hírlap

1929 SZEPTEMBER 14

LEGUJABB

V. ÉVF. 209. SZÁM

Az embertelen detektív vállalat közben halálra verte a szerencsét- len tolvajt a temesvári rendőrségen

Temesvár, szeptember 13.

Beszámoltunk Császár András szomorú végéről. Császár András — mi türes-tagadás — nem volt a társadalom elitjéből való. Munkakerülő volt, tolvaj volt, már többször került a rendőrségre. De azért mégis csak ember volt, ha bűnös ember is és nem lett volna szabad vele szemben alkalmazni a vállalatnak azt a középkori formáját, amelyben része volt és melybe belehalt. Mert tagadhatatlan, a boncolás is megállapította, hogy Császár András abba halt bele, hogy kihallgatás közben többször ökölhalántékon verték, amivel agyvelejében szakadásokat idéztek elő és így támadt az agyvérzés, amely Császár Andrásnak halálát okozta.

Megirtuk azt is, hogy Crenian Aurél rendőrprefektus szigorú vizsgálatot rendelt el Császár András ügyében és a vizsgálatot Bolfa Romulusz dr. rendőrségi főnököt bízta meg. Bolfa Romulusz dr. alapos munkát végzett és tegnap délután husz oldalnál terjedelmesebb jelentést terjesztett a rendőrprefektus elé. Crenian Aurél rendőrprefektus a vizsgálat eddigi eredményéről ezt jelentette ki munkatársunk előtt:

— A vizsgálat folyamán összegyűjtött adatok alapján alapos gyanu merült fel, hogy Császár András szemben Fronia Péter detektív követte el azt a meg nem engedett tettelegességet, amelynek következtében Császárt a kórházba kellett szállítani.

Fronia Pétert már nem engedem szolgálatot teljesíteni és a belügyminiszteriumhoz távirati felterjesztést tettem felfüggesztésére.

Tekintettel azonban arra, hogy egy rendőrségi ember ügyéről van szó, a rendőrség nem kívánja az eljárást folytatni, nehogy az elfogultság vádját emeljék ellene, hanem a vizsgálat folytatására az ügyészséget kéri föl és az összes iratokat még ma terjesztjük az ügyészség elé. Az ügyészség fogja kihallgatni Bugyi Jánost is, akinek társaságában Császár a lopást elkövette.

A magunk részéről is utánajártunk ennek a sajnálatos ügynek. Bugyi János, aki a múlt hónapig mint szolgálatos állott alkalmazásban Cotorman Konstantin rendőrnek a gyárvárosi szőlőkben levő gazdaságában, hétfőn délelőtt kileste, hogy Cotormanéknál senki nincsen otthon. Elhatározta, hogy betör Cotorman lakásába és eh-

hez társat keres magának. A társat az egyik gyárvárosi lebujsban találta meg Császár András személyében, akit régóta ismert. A déli órákban követték el a betörést és batyukkal terhelve hagyták el Cotorman házát, amikor onnan nem messze feltűnt a rendőrnek hazafelé tartó felesége.

Az asszony a két esavargónál felismerte a maga holmiját és lármát csapott. Bugyi és Császár eldobták a batyukat és szaladni kezdtek.

Sikerült volna meglépniök, ha nem közelednek arra felé a gyakorlatról hazatérő pionirkatonák, akik a két tolvajt elfogták, magukkal vitték őket a Belvárosba és ott átadták mindkettőt a rendőrségnek.

A rendőrprefektúrán Bugyi és Császár a fogdába került. Onnan nem sokára felvitték Császárt az épület első emeletére és ott az első kerületi komiszariátus padlóját olajoztatták vele. A munka mellől vitték be aztán a detektív szobájába kihallgatásra, ahol már ott volt Bugyi János is. A kihallgatást Fronia Péter detektív végezte. Beleavatkoztak azonban mások is, akik a szobában voltak. Valaki ezt kiáltotta Császárra:

— Te kutya magyar, hogy mertél egy román rendőrtől lopni!

Délután négy óra előtt ért véget a

kihallgatás. A két foglyot visszakerítették a fogdába. Császár nagyon tá-molygott, mintha részeg lett volna.

A kapu alatt szolgálatot teljesítő rendőr meg is kérdezte tőle, hogy mi történt vele. Császár akkor alig hallhatóan felelte:

— Nagyon megverték a detektívek!

Mikor aztán visszatért a fogdába, nekitámaszkodott a falnak. Néhány pillanat múlva végigvágódott a padlón. Fogolytársai segítségére siettek, majd szóltak az udvaron szolgálatot teljesítő rendőrnek, aki továbbadta a jelentést. Hívták a mentőket, akik az ájult embert a szomszédos közkórházba vitték, ahol agyvérzést állapítottak meg. Császár András nem tért többé magához. Meg kell állapítani, hogy

a mentők hétfőn este a sajtó szokásos telefoni érdeklődésére, nem szóltak Császár András esetéről. Az elhallgatás a rendőrség kérelmére történt.

Kedden délelőtt a rendőrség kiadta a sítónak a hírt, hogy Bugyit és Császárt betöréses lopás miatt elfogták, de szintén elhallgatta, hogy Császár már hétfő délután óta a kórházban van. Reméljük, hogy az ügyészségi nyomozás után a bűnösök elveszik méltó büntetésüket.

Felborult autóbusz amelynek tizenhárom utasa kisebb- nagyobb sérüléseket szenvedett

Kolozsvár, szept. 13.

(Tudósiónk telefonjelentése.) Súlyos autóbusz szerencsétlenség történt tegnap este Kolozsvár és Szászfenek között, ahol rendszeres autóbuszjárat közlekedik Kiskalota felé. A 902. számú autóbusz utasokkal zsufoltan dél-

után hat órakor indult el Kolozsvárról. A baleset a Zöldsapka nevű vendéglő közelében történt. Amikor ugyanis az autóbusz az országutat átszelő egyik kis árok hidján haladt keresztül, hirtelen eltört a gépkocsi egyik rugója és a rendes sebességgel

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 308.25, Párisban 15.15

Temesvári magánárfolyamok 1929 szeptember 12-én reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi.

Angol font 816.00, 817¹/₂ — Dollár 167.90, 168.10 — Hollandi for. 67 — 67¹/₂ — Dinár 2.95, 2.96¹/₂ — Francia frank 6.59, 6.59¹/₂ — Olasz lira 8.81, 8.81¹/₂ — Cseh kor. 4.98, 4.99 — Német márka 40.11, 40.13 — Osztr. schilling 23.70, 23.73 — Magy. pengő 29.38, 29.40 — Sv. frank 32.40, 32.42

Terményárak:

Buza 510, ujbuza 535, tengeri 350, árpa 330, zab 310, rozs 420, korpá szákonkint 280, burgonya 140 lei száz kilónkint. Repce kilója 11 lei.

haladó autóbusz nekifutott az ut szélén álló körtefának, majd pedig az árokh fordult. A zsufolt autóbusz utasai közül többen nagy ivben kirepültek az árokba, a többiek pedig az autóbusz alá kerültek. Tizenhárom utas szenvedett sérülést és ezek közül négyen olyan súlyosan sebesültek meg, hogy a mentőknek kellett őket a kolozsvári kórházba szállítani. A soffórt a balesetért felelősség nem terheli.

**ROTHERMERE A CIONIZMUS EN-
LEN.** Londonból jelentik: A Daily Mail Rothermere aláírásával ellátott cikkben heves támadást intéz a cionizmus ellen. Az az ötlet — mondja a cikk, — hogy a zsidók nemzeti otthon teremtsenek, kész örültség. A zsidók maguk sem akarnak régi hazájukba Palesztinába visszatérni, sokkal nagyobb vonzóerővel bírnak Amerika korlátlan gazdasági lehetősége, mint a Szentföld szegénysége.

NEM SZÜNNEK MEG A POSTAI PANASZOK. Nap-nap után regisztráljuk előfizetőink és olvasóink panaszait, amelyek a posta kézbesítése körül felmerülnek. Egyik helyen a mozgóposta továbbviszi a lapokat és csak másnap adja le az állomáson másutt két-három napig egészen ki- marad a posta, ismét más helyen megérkezik ugyan a posta, de azt nem hordják ki a kukoricatörés miatt és így tovább hosszú sorban. A legújabb panasz most, hogy a boksánbányai postához a postasomag felbojtva érkezett és abból több küldemény hiányzott. Ideje volna, hogy ezek a panaszok ne a pusztába kiáltott szavak maradjanak, hanem az illetékes hatóságok a legszigorubb retorzióval éljenek a bűnösökkel szemben. Ma már odáig fejlődött a helyzet, hogy levédés se igen mernek a postára bízni. A postai hatóságok jól tennék, ha a vizsgálat eredményét a nyilvánossággal is közölnék.

Szülők! Anyák!

Iskolaharisnyák

10 lejtől
Gyapju pulloverek, mellények
150 lejtől
az

ELBE

Harisnyaházakban

Timisoara Cluj
Déva Arad
M. Vásárhely Satmar
Brassó Baia-Mare
Nagyszeben Lugoj
Nagyvárad Dej

Timisoara-Józsefváros, Bul. Berthelot
21 (Kossuth Lajos-u.) a rom. kath.
templommal szemben.